

مقایسه تاثیر فلوکستین و کلومیپرامین در کودکان و نوجوانان مبتلا به اختلالات وسواس فکری - عملی

*عاطفه سلطانی فر^۱ MD، ابراهیم عبداللهیان^۲ MD، افشین نصیرایی^۳ MD

^۱استادیار روانپزشکی، ^۲دانشیار، ^۳رزیدنت روانپزشکی

تاریخ دریافت: ۸۵/۷/۱ - تاریخ پذیرش: ۸۶/۵/۴

خلاصه

مقدمه: اختلال وسواس فکری- عملی در کودکان و نوجوانان بسیار شایع تر از آن است که قبلاً تصور می شد. بیشتر مطالعات در مورد درمان اختلال در بزرگسالان صورت گرفته و پژوهشهای کنترل شده اندکی در مورد درمان دارویی در کودکان و نوجوانان انجام شده است. هدف این پژوهش با هدف مقایسه تاثیر دو داروی ضد وسواسی موجود در ایران کلومیپرامین و فلوکستین در کودکان و نوجوانان مبتلا به اختلال وسواس فکری- عملی انجام شده است.

روش کار: این پژوهش به صورت کارآزمایی بالینی دو سوکور و طی مدت یک سال و نیم از سال ۱۳۸۱ در کودکان و نوجوانان مراجعه کننده به کلینیک روانپزشکی کودک در مشهد انجام شده است. ۲۶ کودک و نوجوان مبتلا به اختلال وسواس فکری، به عنوان آزمودنی انتخاب شدند تشخیص اختلال توسط فوق تخصص روانپزشکی کودک و نوجوان و ارزیابی نشانه ها با مقیاس وسواس فکری- عملی یل- براون (فرم مخصوص کودکان و نوجوانان)، پرسشنامه وسواس فکری- عملی مادزلی، مقیاس سنجش کلی (انستیتو ملی بهداشت روانی) قبل از شروع دارو، ۴ هفته و ۸ هفته بعد از آن صورت گرفت. این بیماران به طور تصادفی به دو گروه ۱۳ نفری تقسیم شدند، در گروه شاهد کلومیپرامین در کودکان و نوجوانان با وزن بالای ۲۰ کیلوگرم با میزان ۱۰ میلی گرم در روز شروع شد و در همه موارد تا پایان هفته اول به ۵۰ میلی گرم در روز رسید. سپس بسته به نظر و قضاوت بالینی درمانگر افزایش دوز تا حداکثر ۳ میلی گرم به ازای هر کیلوگرم وزن بدن انجام شد. در گروه مورد، فلوکستین با میزان ۱۰ میلی گرم در روز شروع شد و تا پایان هفته اول در همه موارد به میزان ۲۰ میلی گرم در روز رسید. سپس بسته به نظر و قضاوت بالینی درمانگر تا حداکثر یک میلی گرم به ازای هر کیلوگرم وزن بدن در روز افزایش یافت. تعداد ۳ نفر به دلایل مختلف (مثل مصرف نامرتب دارو) از طرح پژوهش حذف شدند و یک نفر در گروه کلومیپرامین به علت عوارض جانبی، دارو را در روزهای اول درمان قطع کرد. مشخصات فردی و نتایج آزمونها جمع آوری و با استفاده از آمار توصیفی و جداول توزیع فراوانی و آزمون ناپارامتری مان ویتنی ویل کاکسن پردازش شد.

نتایج: بین تاثیر کلومیپرامین و فلوکستین بر اساس نمره کل، نمره وسواس فکری و وسواس عملی مقیاس یل- براون تفاوت معنی داری مشاهده شد و فلوکستین مؤثرتر از کلومیپرامین بود. اما بر اساس نمره کل آزمون مادزلی و خرده آزمونها آن، همچنین نمره مقیاس سنجش کلی، تفاوت معنی داری بین تاثیر دو دارو مشاهده نشد. کاهش علائم بر اساس کاهش نمره کل یل- براون بر اثر کلومیپرامین و فلوکستین به ترتیب ۴۴٪ و ۴۹٪ بعد از ۸ هفته درمان بود.

نتیجه گیری: بر اساس نتایج این پژوهش، فلوکستین در درمان کوتاه مدت در کودکان و نوجوانان مبتلا به اختلال وسواس فکری عملی حداقل به اندازه کلومیپرامین مؤثر است. با توجه به مقالات منتشر شده پیگیری بیماران در کارآزمایی های بعدی برای مدت بیشتر و با حجم نمونه زیادتر توصیه می شود.

کلمات کلیدی: اختلال وسواس فکری- عملی، فلوکستین، کلومیپرامین